

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25PPOm/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420203696
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2020:6420203696.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom v právnej veci starostlivosti súdu o mal. S. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E.. B. XX/XX, Ž. F. U., dieťa rodičov: matka: H. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E.. B. XX/XX, XXX XX Ž. F. U., a otca: S. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX/XX, XXX XX Ž. F. U., naposledy bytom: E.. B. XX/XX, XXX XX Ž. F. U., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica pracovisko Žiar nad Hronom na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu 16.11.2020 domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie v zmysle § 365 ods. 1, 2 CMP, ktorým dočasne odníma mal. S. E., nar. X.XX.XXXX bytom K.. E.. B. Č.. XX/XX, Ž. F. U. z osobnej starostlivosti matky - p. H. C.L., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Ž. F. U., E.. B. XX/XX a odovzdáva ho do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra Trstínska 2, 841 06 Bratislava - Záhorská Bystrica. V návrhu poukázal na to, že spisovú dokumentáciu rodiny vedie od roku 2003, na základe návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností voči mal. S.. V roku 2004 podala stará matka mal. detí trestné oznámenie na otca mal. detí, za to, že mal. S. neprimerane fyzicky trestal, ktoré neskôr vzala späť. V roku 2010 bolo začaté trestné stíhanie a zároveň vznesené obvinenie za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1, písm. a/, ods. 2 písm. d/ Trestného zákona. Dňa 09.12.2019 nás e-mailom informovala riaditeľka ZŠ, ktorú navštevujú mal. S. a Q., o aktuálnej rodinnej situácii, ktorá sa v priebehu uplynulého víkendu vyhrotila natoľko, že otec napadol fyzicky obe mal. deti. O tomto mali svedčať aj viditeľné podliatiny za ľavým uchom u mal. S.. Uvedené skutočnosti boli dôvodom podania návrhu (11.12.2019) na nariadenie neodkladného opatrenia zo strany ÚPSVaR, keďže bolo zistené, že zdravý psychický a fyzický vývoj maloletých detí bol narušený z dôvodu, že otec detí dlhšiu dobu vystavoval maloleté deti i matku fyzickému aj psychickému násiliu. Otec bol vzatý do väzby pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby a následne bol za tento trestný čin odsúdený. Hoci bol zo strany ÚPSVaR Žiar nad Hronom spísaný návrh na umiestnenie súrodencov E. do starostlivosti Krízového strediska pre deti a osamelých rodičov Banská Bystrica s cieľom poskytnutia krízovej sociálnej intervencie, súd návrh zamietol. Voči rozhodnutiu sme sa odvolali. Odvolací súd - KS Banská Bystrica pod spisovou značkou 17CoPom/1/2020-122 zo dňa 20. 1. 2020, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil matke maloletých detí, aby mal. Q. odovzdala do starostlivosti Domu svätej Alžbety, n. o., Krízového strediska pre deti a osamelých rodičov Banská Bystrica, Ul. 9. mája 74, 974 01 Banská Bystrica a vo zvyšku návrh na dočasné odňatie maloletých detí - S. a A. z osobnej starostlivosti matky a nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Súd uložil maloletým deťom S. a A. a ich matke povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisku Žiar nad Hronom. Súd nariadil nad výchovou maloletých detí S. a A. dohľad. Dohľad nad výchovou maloletých detí ÚPSVaR vykonáva. Sú vykonávané opatrenia v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Matka svoju povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu nedodržiava, hoci bola zo

stranu úradu na túto povinnosť viackrát upozornená. Správanie mal. S. sa zhoršilo. Matka uvádza, že ju nerešpektuje, túla sa. Dňa 25.9.2020 nám bolo doručené uznesenie OR PZ vo Zvolene, ktorým bolo voči mal. S. vznesené obvinenie pre zločin lúpeže formou spolupáchateľstva. Úrad po posúdení situácie rodiny, v ktorej žije mal. S., vyhodnotil ako rodinu s vysokou mierou ohrozenia. Dňa 05.11. 2020 bolo vykonané sociálne šetrenie v domácnosti matky mal. S.. V čase sociálneho šetrenia boli v domácnosti prítomní mal. S., jeho sestra - mal. A. a matka. Matka mal. S. v rozhovore uviedla, že je zamestnaná v HM TESCO v Žiari nad Hronom ako upratovačka a taktiež ako pracovníčka pri vykladaní tovaru. Pracuje v pracovné dni a niekedy i cez víkendy. Ako matka je zdravá. Jej partner (otec detí) je v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Sučany. Bol právoplatne odsúdený v trvaní sedem rokov za zločin týrania blízkej a zverenej osoby. Matka zhodnotila, že čiastočne za to môže dcéra Q., že jej partner je vo väzení. Do väzenia jej partner nastúpil dňa 10. 12. 2019. Partner jej i deťom píše listy. Ona mu posielala peniaze, aby im mohol telefonovať. Matka mal. S. dodala, že dlžoby a ani exekúcie nemá. Ako matka nie je súdne trestaná. S dcérou - mal. A. nemá výchovné problémy. Mal. A. je žiačkou 6. ročníka I. Základnej školy v Žiari nad Hronom. So synom - mal. S. ako matka má výchovné problémy. Mal. S. jej odvráva a vyčíta jej rôzne veci. Akoby nahrádzal správanie svojej sestry - mal. Q.. Keď ako matka príde z práce domov, mal. S. vydáva zvuky, spieva si, hádže sa, tancuje a nevhodne sa vyjadruje. Kričí a je vulgárny. Zatiaľ ju fyzicky nenapadol. Nevhodne sa správa asi jeden mesiac. Predtým s ním takéto výchovné problémy nemala. Praktickou lekárkou jej detí je p. MUDr. G.. Mal. S. inú lekárku nenavštevuje. Mal. S. doposiaľ nebol u neurologičky a ani pedopychiatričky. Psychologicky bol vyšetrený v súvislosti s trestným činom jeho otca. Mal. S. doposiaľ nemal diagnostikované poruchy učenia, správania a ani syndróm ADHD (hyperaktivitu). Mal. S. je povahovo komunikatívny, spoločenský, vo svojich osobných veciach je niekedy poriadkumilovný a inokedy neporiadny. V domácnosti posledné obdobie vôbec nepomáha. Predtým urobil nákup, alebo vysypal smeti. Mal. S. ju oslovuje „mama“. V súčasnosti je mal. S. podozrivý zo spáchania zločinu lúpeže. Prvýkrát v živote je trestne stíhaný. Mal. S. nebol doma poslušný ani v období, kedy bol doma jeho otec. Ako matka si myslí, že správanie mal. S. súvisí s jeho partiou, s ktorou sa stretáva. Má „Rómsku“ partiu. Keď bol doma jeho otec, hádky boli na dennom poriadku. Ako matka sa hnevá, že mal. S. má takýchto kamarátov. Sociálna pracovníčka ÚPSVaR ju i mal. S. objednala u psychologičky ÚPSVaR, referátu poradensko-psychologických služieb Žiar nad Hronom. Z troch alebo štyroch konzultácií sa nezúčastnila, pretože bola pracovne zaneprázdnená. U psychologičky bola asi jedenkrát, ale bolo to s dcérou A.. Posledné obdobie sa mal. S. doma prejavuje výbušne až agresívne. Keď mu niečo vysvetľuje, on sa jej smeje do očí. To ju vyprovokuje a je z toho nervózna. Keby ho udrela, on jej to vráti. V rámci sociálneho šetrenia bol vykonaný aj pohovor s mal. S.. Mal. S. na otázku: „ako sa má?“ - odpovedal, že „dá sa“. V tomto školskom roku je žiakom 1. ročníka trojročného učebného odboru kuchár - čašník Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Žiari nad Hronom. Prvý až deviaty ročník navštevoval na IV. Základnej škole v Žiari nad Hronom. Ročník nikdy neopakoval. Počas základnej školy mal dvakrát zníženú známku zo správania. Mal dvojku. Ako deviatik sa neprevzal koncoročné vysvedčenie. V súčasnosti školu denne nenavštevuje, ale učí sa dištančne. V škole mu učitelia vytlačia učebnú látku a on sa ju doma učí. Odbor, ktorý si sám vybral, ho zatiaľ baví. Baví ho viac odborný výcvik ako teoretické vzdelávanie. V škole má kamarátov i kamarátky. Nepriateľov a ani nepriateľky v škole zatiaľ nemá. Pred zahájením dištančného vzdelávania, do školy riadne chodil. Konflikt s vyučujúcimi a ani spolužiakmi nemal. Obľúbený predmet nevie, či má. V škole nemá rád matematiku. Denne sa učí 20 až 30 minút. V škole pedagógov rešpektuje. Keď mal odborný výcvik, chodil na obedy. Stravu zaplatenú nemá. Doma mamu v niečom rešpektuje a v niečom nie. So sestrou A. si „ako tak“ rozumie. Aj sa s ňou háda. Matku oslovuje „mama“. Mama mu veľa povolí a to je „chyba“. Mame doma nepomáha, lebo „nemá“ s čím. Zvykne na mamu hrešiť. S mamou sa v súčasnosti háda každý deň. Mama sa stále k niečomu vyčítavo vracia. Mamu nikdy fyzicky nenapadol a ani jej nehrozil napadnutím. Bolo zjavné, že medzi mal. S. a matkou prevládalo napätie. Matka mal. S. vyčítala rôzne nedostatky a v istých momentoch kričala po ňom. Mal. S. reagoval obranou slovnou, alebo sa odmičal. Vykonaným sociálnym šetrením bolo preukázané, že garsónku obýva mal. S., sestra mal. S. - mal. A. a ich matka. Súčasťou obydlija je predsieň, WC s kúpeľňou a izba (ktorá slúži ako kuchyňa, obývacia izba i spálňa, v nej sa nachádzali kuchynská linka, chladnička s mrazničkou, stôl, stoličky, skriňa, stôl, kreslá, rozťahovací gauč (na ňom spí mal. S.), posteľ, televízor, rúra i ďalšie príslušenstvo). Do obydlija je napojená voda, elektrina i plyn. V domácnosti bolo čisto, teplo a poriadok. V obydlí sa nachádzali zásoby potravín. Mal. S. má v domácnosti matky vytvorené uspokojivé podmienky na bývanie, spánok, učenie sa, oddych i záujmovú činnosť. Vzhľadom k uvedenému je potrebné zabezpečiť pre mal. S. E.C., ktorý má narušený a ohrozený psycho-sociálny vývin odbornú diagnostiku a nastavenie odbornej pomoci v záujme odstránenia, resp. minimalizovania nedostatkov v jeho správaní a konaní.

2. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

3. Podľa § 365 ods. 1 a 2 CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

4. Podľa článku 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečia a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

5. Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

6. Podľa § 37 ods. 2 písm. b), d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

7. Účelom neodkladného opatrenia je ochrana ohrozeného záujmu maloletého dieťaťa. V konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa kladie prísny dôraz na ochranu záujmov dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Všetky súdne a správne rozhodnutia týkajúce sa detí majú demonštrovať, že najlepší záujem dieťaťa je ich prvoradým hľadiskom. Článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú.

8. V danom prípade podal Úrad práce, soc. vecí a rodiny Žiar nad Hronom návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 ods. 1, 2 CMP. Dané neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v prípade, ak sa mal. dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti, alebo je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený. V danom prípade bolo vykonaným dokazovaním pre účely nariadenia neodkladného opatrenia zistené, že situácia v rodine si aktuálne nevyžaduje takýto naliehavý zásah súdu. Z návrhu úradu je zrejmé, že sa mal. nevhodne správa len krátkodobo (asi jeden mesiac), pričom z tohto hľadiska môže ísť len o bežné odchýlky v správaní maloletého, pričom predtým s ním výchovné problémy neboli. Súd konštatuje, že vnesenie obvinenia nad maloletým, resp. začatie trestného stíhania, je pre súd v rámci dokazovania irelevantné, nakoľko nedošlo k jeho odsúdeniu, t. j. k vydaniu právoplatného rozhodnutia súdu o odsúdení páchatela trestného činu. Súd taktiež nemá osvedčené, že by sa u maloletého vyskytli závažnejšie problémy v škole, nakoľko školu pravidelne navštevoval pred zahájením dištančnej formy štúdia a v súčasnosti sa vzdeláva dištančnou formou. Taktiež konflikty v škole zatiaľ žiadne nemal. Súd konštatuje, že občasnými hádkami maloletého s mamou ešte nie je naplnený predpoklad na postup podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia na

nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko v súčasnej dobe neexistuje žiadna bezprostredná hrozba fyzického či psychického násillia v domácom prostredí, v ktorom sa maloletý nachádza. Z uvedeného dôvodu súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, keďže nehrozí nebezpečenstvo bezprostrednej hrozby násillím a maloletý je v starostlivosti matky.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici, a to v troch vyhotoveniach. V odvolaní je potrebné uviesť, ktorému súdu je určené, spisovú značku súdneho konania, kto ho podal, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané, pričom rozsah v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedené v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (z. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým, iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní návrh na súdny výkon rozhodnutia.